

KURJER ZACHODNI

KRAKÓW
ul. Św. Anny 12-
ka

» ISKRA «

Oplata poczt. uiszczona ryczałtem.

ROK XXIV.

SOSNOWIEC, ŚRODA 27 GRUDNIA 1933 ROKU.

Nr. 354.

Cena egz. 15 gr.

Prenumerata miesięczna w Sosnowcu 3.00 zł.

Prenumerata miesięczna poza Sosnowcem i w Sosnowcu z odnośnieniem do domu 3.50 zł

STRASZNA KATASTROFA KOLEJOWA

Około 200 zabitych, ponad 300 rannych.

PARYŻ, 26.12. (Tel. wł.) — W ubiegłą sobotę na stacji Sagny, odległej o 20 km. od Paryża, wydarzyła się straszna katastrofa, której następstwa przewyższają wszelkie katastrofy znane dotychczas w dziejach kolei żelaznych.

Otóż na wspomnianej stacji, prawdopodobnie skutkiem złego ustawienia zwrotnic, wpadły na siebie, jadące całą szybkością, ekspresy.

Skutki zderzenia były okropne. Obydwie pociągi zostały doszczętnie zrujnowane. Spod stosu żelaza i drzewa wy-

dożyło przeszło 200 zabitych i ponad 300 rannych. Akcja ratunkowa nie została jeszcze zakończona, to też niewątpliwie liczba ofiar jeszcze się powiększy. Straszna ta katastrofa wywołała w całej Francji olbrzymie poruszenie.

tomiasz skazany został za zdradę stanu w połączeniu z ciężkim podpaleniem Reichstagu i trzech dalszych budynków publicznych na karę śmierci i dożywotnią utratę praw obywatelskich. Koszta sądowe ponosi skarb państwa.

Oskarżeni wyrok przyjęli spokojnie. Van de Lubbe pozostał ten sam niezruszony i całkiem apatyczny.

MOTYWY WYROKU.

LIPSK, 26.12. — We wstępie uzasadnienia wyroku przewodniczący stwierdził, że Van der Lubbe musiał mieć współników z pośród partii komunistycznej, ponoszącej moralną odpowiedzialność za zdradę. W stosunku do oskarżonego Torglera, Tanewa, Popowa i Dymitrowa rozprawa główna nie ujawniła cech współdziałania w zbrodni, aczkolwiek istnieje uzasadnione przypuszczenie, iż komunizm jest głównym ośrodkiem, z którego rozchodziły się nici podpalenia Reichstagu.

Uzasadnienie wyroku poświęca również słowa krytyki „księdze brunatnej” i londyńskiej komisji prawniczej. Zbrodnia podpalenia Reichstagu — ciągnął dalej przewodniczący — miała znaczenie wybitnie polityczne i służyć miała komunizmowi jako sygnał rewolucyjny. Minister Goebels powiedział słusznie, że narodowi socjaliści, którzy większość społeczeństwa od stycznia br. mieli już za sobą, nie potrzebowali uciekać się do nielegalnych środków przewrotu. Dla nich wynik wyborów z dnia 5 marca br. był już przesądzony. Ze współwinnych zbrodni szukać należy w łonie partii komunistycznej, dowodzi fakt, iż van der Lubbe w pojęciu trybunału jest komunistą. Na zakończenie przewodniczący stwierdził, że czyn Holendra posiada wszelkie znamiona hasła przewrotu, a wobec tego van der Lubbe zgodnie z brzmieniem § 81 i 83 niemieckiego kodeksu karnego musiał być skazany na karę śmierci. Pozostałych oskarżonych z braku dowodów winy należało uwolnić.

Ś. † P.

KAROL SOB CZYK

B. magazynier kopalni Klimontów, długoletni urzędnik Towarzystwa Sosnowieckiego opatrzony św. Sakramentami, zmarł dn. 26 bm. 1933 r.

W Zmarłym tracimy oddanego i zasłużonego pracownika.

Cześć Jego pamięci!

Zarząd Towarzystwa Sosnowieckiego i kierownictwo kopalni Modrzejów.

Zgon prezydenta

REPUBLIKI KATALOŃSKIEJ.

BARCELONA, 26.12. (Tel. wł.) — W Barcelonie zmarł nagle prezydent republiki katalońskiej Franciszek Matia.

Zamiast Rady

ZWIĄZEK IZB RZEMIEŚNICZYCH.

Obecnie odbywa się likwidacja Rady izb rzemieślniczych. Przeprowadza ją delegat Min. przemysłu i handlu sen. Wiechowicz. Likwidacja ukończona będzie w ciągu najbliższych dwóch tygodni. Dotychczasowe biuro Rady przejęte zostanie z małymi zmianami przez tworzący się Związek Izb rzemieślniczych.

Wybory radców do 17 izb rzemieślniczych odbędą się w terminie od 15 stycznia do 15 lutego 1934 r. Dopiero po wyborach walne zgromadzenia izb wybiorą każdą po dwóch przedstawicieli do Rady Związku Izb rzemieślniczych. Równocześnie minister przemysłu i handlu powoła na okres kadencji zarząd Związku Izb rzemieślniczych. Jak wiadomo, zarząd ten składa się z prezesa, dwóch wiceprezesów i czterech członków.

Od 5 do 10 procent

ZOSTANĄ OBNIŻONE POBORY PRACOWNIKÓW KAS CHORYCH I Z. U. P. U.

Ze względu na spadek dochodów instytucji ubezpieczeń społecznych Ministerstwo opieki społecznej zdecydowało zmniejszenie poborów pracowników administracyjnych Kas chorych. Pierwotnie postanowiono, że pobory w wysokości od zł. 120 do 140 będą obniżone o 5%, pobory od 140 do 350 zł. o 10% i pobory ponad 350 zł. o 15%. Pobory grup najniższych, tj. XIV i XV-tej, będą wolne od obniżki. Obniżka plac zostanie wprowadzona, począwszy od kwietnia 1934 r. To zamierzenie Ministerstwa opieki stało złagodzone wskutek interwencji przedstawicieli Unji Związków zawodowych pracowników umysłowych, w tym sensie, że obniżce nie podlegają pobory do 200 zł., pobory do 450 zł. będą obniżone o 5%, pobory powyżej 450 zł. o 10%. Zamierzona obniżka 15% nie będzie wogóle stosowana.

Radjo w Meksyku

Po rozbiściu się panamerykańskiej konfencji na temat podziału długociągów, rząd w Meksyku postanowił przyspieszyć za wszelką cenę budowę nowych silnych stacji nadawczych. Planowana jest budowa 4 nowych stacji na granicy amerykańsko-meksykańskiej o mocy 500 KW każda, poza tym planowana jest też budowa 3 stacji o sile 150 KW każda. W Stanach Zjednoczonych wywołały te plany pewne zaniepokojenie, gdyż w pol. stanach niema żadnej silniejszej ponad 50 KW stacji prócz znajdującej się w budowie o sile 400 KW w Cincinnati.

WYROK W PROCESIE

o podpalenie Reichstagu.

LIPSK, 26.12. — Ostatni dzień sensacyjnego procesu o podpalenie Reichstagu zgromadził w Trybunale Rzeszy najwybitniejsze osobistości świata politycznego, urzędniczego i prawniczego. Galerie dla publiczności zapelniono do ostatniego miejsca. Obecna była również

żona i matka Torglera, matka i siostra Dymitrowa oraz żona Popowa.

Z kilkunastominutowym opóźnieniem wśród zupełnej ciszy przewodniczący ogłosił wyrok, mocą którego oskarżeni Torgler, Dymitrow, Popow i Tanew pozostali uwolnieni, oskarżony van der Lubbe na-

Państwowa akcja finansowania

drobnego budownictwa mieszkaniowego.

Plan akcji finansowania budownictwa mieszkaniowego z funduszy państwowych na 1934 r. został już ustalony przez komitet ekonomiczny ministrów. W tych dniach Bank Gospodarstwa Krajowego zawiadomił komitety rozbudowy poszczególnych miast o wysokości sum przeznaczonych na finansowanie w tych miastach drobnego budownictwa mieszkaniowego oraz o zasadach, jakie mają obowiązywać przy uchwalaniu przez komitety rozbudowy wniosków pożyczkowych. Ze względu na znaczne zainteresowanie szerokich sfer społeczeństwa sprawą budownictwa mieszkaniowego, podajemy najważniejsze zasady i wytyczne, jakie w akcji kredytowania budownictwa mieszkaniowego w 1934 r. prowadzonej przez Bank Gospodarstwa Krajowego — będą miały zastosowanie.

Kontyngenty kredytów budowlanych na rok 1934 otrzymały tylko te miasta, w których odczuwane jest bezrobocie i brak mieszkań, przyczem kontyngenty przeznaczone zostały wyłącznie na finansowanie drobnego budownictwa mieszkaniowego.

Z miast, należących do terytorjalnych kompetencji oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego w Katowicach następujące miasta otrzymały kontyngenty kredytowe: Będzin 120.000 zł., Czeladź 60.000 zł., Częstochowa 480.000 zł., w tym zł. 500.000 na zabudowę działek z parcelacji terenów państwowych, Dąbrowa-Górnica 430.000 zł., w tym zł. 520.000 na

zabudowę działek z parcelacji terenów państwowych, Sosnowiec 150.000 zł., Zawiercie 50.000 zł. i Olkusz 30.000 zł.

W granicach tych kontyngentów mogą komitety rozbudowy wymienionych wyżej miast uchylać wnioski pożyczkowe i przysłać je do oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego w Katowicach. Przy uchwalaniu wniosków przez komitety rozbudowy obowiązywać będą w roku 1934 następujące zasady: 1) pożyczki udzielane będą zarówno na budowę domków murowanych, jak i drewnianych — bez żadnych ograniczeń, 2) pierwszeństwo w uzyskaniu pożyczki będą mieli ci budujący, którzy w stosunku do całkowitych kosztów budowy będą potrzebowali najmniejszej pożyczki, 3) wysokość pożyczki na jeden budynek nie może w żadnym wypadku przekraczać 50% kosztów budowy, a najwyżej będzie mogła wynosić: a) zł. 4.000 przy budownictwie indywidualnym, b) zł. 6.000 przy budownictwie zbiorowym t. zn. przy jednoczesnej zabudowie całego osiedla conajmniej kilkudziesięciu domkami według określonego typu, c) normy wyżej podane mogą być podwyższone o 50% t. zn. przy budownictwie indywidualnym do wysokości zł. 6.000., a przy budownictwie zbiorowym do wysokości zł. 9.000 — o ile budynek, na który udziela się pożyczki będzie zawierał conajmniej 3 samodzielne mieszkania.

Normy powyższe będzie mógł Bank Gospodarstwa Krajowego obniżyć dla

poszczególnych ośrodków miejskich, a to w zależności od kształtowania się kosztów budowy na terenie tych ośrodków.

Co do budownictwa zbiorowego, to dla tej formy budownictwa obowiązować będą specjalne wymogi, wynikające z jego charakteru, 4) nie będą w zasadzie udzielane pożyczki mniejsze od sumy zł. 1.000, 5) pożyczki będą udzielane za zabezpieczeniem hipotecznym. Z tego wynika, że te osoby, które nie będą mogły dla pożyczki budowlanej udzielić hipotecznego zabezpieczenia — nie mogą liczyć na jej uzyskanie, 6) pożyczki budowlane — jak obecnie — o procentowane są w wysokości 3,3-4% w stosunku rocznym, zaś od chwili spłaty pierwszej raty kapitałowej 3 1/2% w stosunku rocznym i podlegać mogą gotówkowej amortyzacji w okresie do lat 25-ciu, a to w zależności od technicznego wykonania budowy i przewidywanej rentowności domu.

Z uwagi na ograniczony termin rozdziału kontyngentów leży w interesie tych wszystkich, którzy zamierzają skorzystać z kredytu, aby jaknajrychlej wniosli podania do Komitetu Rozbudowy o uchwalenie wniosku pożyczkowego. Do podania takiego dołączyć trzeba: 1) zatwierdzony plan budowy, 2) kosztorys i 3) świadectwo hipoteczne, stwierdzające, że nieruchomości na której ma być zabezpieczona pożyczka Banku stanowi własność budującego.

PROSZEK z „KOGUTKIEM”
(MIGRENO-NERVOSIN)
USUWA NAJUPORCZYWSZY
BÓL GŁOWY
MIGRENĘ, NEURALGJĘ
BÓLE ZĘBÓW,
GRYPE, PRZEZIĘBIENIA
BÓLE ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KOSTNE i T.P.
PROSZKI TE WYRABIAMY i W POSTACI
TABLETEK.
ŻĄDAJCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW
z „KOGUTKIEM”

KINO
„Zagłębie”
dawniej
Kino-Teatr
„Udziałowy”

D Z I Ś!
„ZABAWKA”
Początek o godz. 6 popoł.

DROBNE OGŁOSZENIA

ROZNE

ZAKŁAD TAPICERSKI
Piotr Tomczyk, Sosnowiec, Nowopogońska 19. Poleca otomany, materace, tapczany, kozetki, fotele klubowe. Robota solidna. Ceny konkurencyjne. Warunki dogodne. 7873

WIELKA ZNIŻKA CEN!

Łyżwy figurowe, — hokejowe, buty narciarskie, łyżwiarskie, hokejowe. — Narty oraz wszelki ekwipunek. 8641

„STADJON”

Sosnowiec, Mościelkiego 6 (Kościelna). Duży wybór. 8641

PIECE

przenośne ciagliopalne Patent Nr. 2503. Nadzwyczajny wynalazek w dziedzinie ogrzewalnej. Wyrób krajowy. S. Umierzyski p. Grodziec k. Będzina, telefon Będzin 609. 8647

UZDROWISKA.

„USTRON PERŁA BESKIDÓW”
Wspaniałe tereny narciarskie. Hotel-pensjonat Jamróza, telef. 11. Czynny cały rok. — Przyjmują także dzieci bez towarzystwa rodziców. 8541

DOM KLIMATYCZNY
nowootworzony, przynależy do leczenia kuracjuszy z chorobami dróg oddechowych — stosując nowoczesne zabiegi. — Adresować: Wilkowiec — Bystrzyca — dr. Pawlak. 8578

Reklama

jest dźwignią handlu.



KINO EDEN”
„Sosnowiec, Dęblińska 4 tel. 10-95.

D Z I Ś!
HRABIA ŻAROW
Oparty na autentycznych przeżyciach rewelacyjny film dżunglowy
Nadprogram: Oryginalne Chóry Hawajskie
POCZĄTEK O GODZ. 4-EJ.

KINO „Palace”
w Sosnowcu ul. Warszawska 2.

Od środy 27-go i dni następne.
Poemat bohaterstwa i wielkiej miłości.
„GENERAL CZENG”
Wzruszający dramat dwóch przyjaciół, rozgrywający się wśród dantejskich wypadków w Mandżurji w roli gł. **Jack Holt.**
Ludzie bez ojczyzny! Rzeź i pożar Szanghaju.

KINO „ARS”
w Dąbrowie Górniczej

Dziś wielki film p. t.
„WYSPA ZATRACONYCH DUSZ”
w rolach głównych: CHARLES LANGHTON, RYSZARD ARLFN.
NADPROGRAM: Tygodnik niesamowitych aktualności p. t. „CZY TO NIE DZIWIWE” i komedia w 2-ach aktach pt. „UWIJEMY SOBIE GNIAZDKO”

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych „POMOC”
czynna od 10—1 i od 4—7 w święta od 11—1.
8408 Sosnowiec, Sienkiewicza 17a parter dom Pracown. Przemysł. Handl.
Wizyta zł. 5.—

Konieczne z tym znakiem!
KOWALSKINA
USUWA NAJUPORCZYWSZE BÓLE GŁOWY
FABRYKA CHEM.-FARMACEUTYCZNA „A.K. KOWALSKI” WARSZAWA

HEMOROIDY!
CZOPKI HEMOROIDALNE GASECIEGO
VARICOL
(z KOGUTKIEM)
USUWAJĄ BÓL, KRWAWIENIE, SWEDZENIE, PIECZENIE, ZNIŻAJĄ CIŚNIENIE KROWE.
ŻADNE ODPORCZYWKI CZOPKÓW „VARICOL” Z PŁOSKIMI

DOBRE REFERENCJE.
Panie Pistacyjski! Pan jest przyjacielem Plajtkewicza. Czy nie może mnie pan poinformować, co to za człowiek?
— Bardzo porządny gość! Nigdy jeszcze nie siedział w kryminale, ale dlaczego, to ja tego nie wiem?
LIST DESPERATKI.
Jedyny! Kiedy ten list czytać będziesz już mnie nie będzie wśród żyjących. O śmierć przyprowadź mnie tylko twoja zdrada Żegnaj! Twoja Ninka.
P. S. Tę puderniczkę i pomadkę do us, proszę cię odesłać mi zaraz pocztą.
REKOMPENSATA.
Do sklepu pana Migdałskiego przychodzi klientka z pretensją:
— Wszystkie orzechy, które mi pan wczoraj sprzedał są puste!
— Ale za to — odpowiada kupiec — więcej ich weszło na kilo!



PRZEMYTNCY PRZY PRACY.
Jednemu z fotografów udało się dokonać na granicy holendersko-niemieckiej zapomocą teleobiektywu ciekawych zdjęć przemytników przy pracy.

ANASTAZJA DREWNOWSKA
AS W RĘKU NIKI

(14)
Z drugiej czuła się szalenie nieswojo. Nie mogła być sobą, musiała czuć nad każdym słowem i gestem. Trudne zadanie ułatwiała jej ogromnie ośniewająca uroda i dobry gust co do strojów. Dalej, narzeczeństwo ze Szreniawą dało jej w ręce olbrzymi atut. Traktowano ją z tego tytułu z taką rewerencją, z takim jakimś specjalnym zachwytem, że nie posiadała się z dumy i szczęścia. Nikt jej jeszcze tak nie traktował. Pod wpływem tych nowych uczuć przybierała zabawne tony, robiła dumne miny, kłaniała się jak z łaski i spoglądała na „gorszych” znajomych, tak jakby ich nie poznawała.
Naturalnie rola „damy” wymagała dużo blagi. Tą bronią Nika szafowała dosyć umiejętnie i rzadko się do niej uciekała. Czasami tylko bąknęła coś o majątku matki, o kłopotach ze służbą folwarczną, o koniarstwie ojca i o Paryżu, który znała świetnie z powieści i kina. Udawała, że z powodu plagi podatkowo-licytacyjnej musiały z siostrą wziąć posady.
Bohdan radował się, że się zbliżyła z Krysią, nie wiedząc, że działo się to wbrew woli tej ostatniej. Krysią pomimo całej miłości do brata, nie zdobyłaby się może sama na inicjatywę przyjaźni. Na zasadzie jakiegoś dziwnego prawa psychologicznego Nika ciągnęła do niej, choć czuła w niej

pogardę i niechęć. Może z tego powodu jeszcze bardziej.
Hala, która stale przebywała z Krysią, znalazła się skutkiem tego w przykrych sytuacjach. Nie znosząc widoku Niki, którą zachwycała się z zazdrością, rozpaczą i niemawością, oddalała się na samotne spacerki.
Którejś niedzieli Bohdan zorganizował wycieczkę wódł Wisły wielką łodzią motorową. Zabrano zapasy żywności, aparaty fotograficzne, mały aparacik filmowy, piłki, koce, nawet mały namiot. W wyprawie wzięły udział obie siostry Rosiewiczówny, Krysią, Hala, siostra Hali z mężem, lekarzem wojskowym; student, kolega Hali i Krysi, i konkurent Krysi, pan Zygmunt, młodziutki ziemianin z Lubelskiego.
Nika promieniowała, a czując na sobie otwarcie zachwycone lub ukradkowe spojrzenia mężczyzn, wychodziła poprostu z siebie. Miotła ją sprzeczne uczucia. Z jednej strony chciała grać w dalszym ciągu rolę damy, z drugiej zaczynała w niej brać górę psychologja kokoty. Szczególnie silna była pokusa pokazania „damom”, że choć one „lepsze” od niej, to ona piękniejsza i niech tylko zechce, a odbije im wszystkich „adoratorów”. Mogła to zrobić bez trudu. Wyglądała jak zjawisko, wyziorowane wyobraźnią poety.
Ani się spostrzegła, jak zaczęła być bezczelna. Zazwyczaj starała się niewiele mówić, żeby czasem nie „chlapanąć” czego niepotrzebnego, a nadrabiała oczami i śmiechem. Śmiała się ślicznie, srebrzyście, naturalnie. Teraz wszakże język się jej rozwiązał. Nawet zapominała mieć na oku Asię,

która odznaczała się wielką prostotą ducha i najwięcej lubiła być sobą. Asia też była ładna, ale nie taka jak siostra. Miała gorszą cerę, gorszą figurę, proste, niezbyt bujne włosy, rzadkie zęby, nogi grube w kostkach i szerokie, krótkopalcie ręce. Lecz pomimo tych wad mogła uchodzić za bardzo przystojną dziewczynę, zwłaszcza, że była silna, zdrowa, bardzo żywa i ogromnie zwinna w ruchach.
— Krysiu — zwróciła się Nika do siostry narzeczonego („tykała” ją jakoś dziwnie prowokacyjnie) — coś ty taka zamysłona? Ja wiem, dlaczego. Może powiedzieć?
Przy tych słowach zrobiła ogniste oko do pana Zygmunta, który, jak wyczuła, starał się na nią nie patrzeć tylko ze względu na Krysię, ale jak czasem spozjrzał, to więcej niż wymownie.
Krysią chciała udać, że nie usłyszała, lecz spojrzenie Bohdana przywołało ją „do porządku”.
— O... nic... Lubię patrzeć na płynącą wodę.
— Dziwne upodobanie... Ty zawsze lubisz na coś patrzeć, to na wodę, to na chmury, to na wiatr... Zachichotała, rada z własnego dowcipu.
— A pani, panno Niko, na co lubi patrzeć? — zapytał student, który, jak się potem zwierzyła przed siostrą, byłby się do niej „przystawił na amen”, gdyby nie wzgląd na Szreniawę.
— Pewnie w lusterko, panno Niko? — wtrącił szwagier Hali.
Nika obdarzyła go wdzięcznym spojrzeniem.
— W oczy narzeczonego, panno Niko, prawda? — rzekł znów student.

D. c. n.

PKO. Katowice 302.712

Wiersz milimetryowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr., w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Ogłoszenia drobne o zgubionych dokumentach i poszukiwaniu pracy po 3 gr. za wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 m. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

Seryjne drobne ogłoszenia.
Po 10 wyrazów w każdym kosztują
30 drobnych ogł. 16.00 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.